

Vahendamine piiriüleste perekonnaõiguslike vaidluste puhul - Kreeka

Perelepitus

Termin „perelepitus“ viitab perekonnasisestest vaidluste (st rahalised ja varaõigusi puudutavad vaidlused abikaasade vahel, kooselust või vanemate ja laste vahelistest suhetest tulenevad sarnased vaidlused ning muud perekonnasisesed vaidlused) kohtuvälisele lahendamisele, mille puhul pooltel aidatakse ühiselt saavutada vastastikku vastuvõetavat lahendust.

I. Vahendustegevus (*διαμεσολάβηση*) viidi Kreeka õigussüsteemi sisse **seadusega 3898/2010** tsiviil- ja kaubandusajades vahendamise kohta (Riigi Teataja, I seeria, nr 211/16-10-2010), millega rakendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiivi 2008/52/EÜ.

Vastavalt seaduse 3898/2010 artiklile 2 võib „*eraõiguslikud vaidlused suunata poolte kokkuleppel vahendusmenetlusse, kui vaidluse ese on poolte käsutuses*“, samal ajal kui selle seaduse artiklis 8 on sätestatud järgmiselt: „1. Pooled või nende esindajad või juriidiliste isikute puhul nende agendid osalevad vahendusmenetluses koos oma juristiga. 2. Vahendaja määravad pooled või nende valitud kolmas isik. 3. Vahendaja otsustab vahendusmenetluse kokkuleppel pooltega, kes võivad selle igal ajal soovi korral lõpetada. Vahendusmenetlus on konfidentsiaalne ja seda ei protokollita. Vahendaja võib vahendusmenetluse käigus suhelda ja kohtuda mõlema poolega“. Menetluse lõpuleviimisel peab vahendaja koostama vahendusmenetluse protokoll (seaduse 3898/2010 artikkel 9), sealhulgas saavutatud kokkuleppe, millele kirjutavad alla vahendaja, pooled ja poolte juristid. Kui vähemalt üks pool seda nõuab, peab vahendaja esitama selle protokoll ka piirkonna esimese astme kohtu kantseleile ja sel juhul muutub kokkulepe täitmisele pööratavaks.

Vahendajale makstakse tunnitasu kuni 24 tunni eest, sealhulgas vahendusmenetluse ettevalmistamiseks kulunud aeg. Pooled ja vahendaja võivad kokku leppida erineva tasustamismeetodi. Pooled maksavad vahendaja tasu võrdsetes osades, kui nad ei lepi kokku teisiti. Kumbki pool kannab enda juristile makstava tasuga seotud kulud. Tunnitasu määr kehtestatakse ja vaadatakse läbi Justiits-, Läbipaistvuse ja Inimõiguste Ministeriumi otsusega.

(Vt <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. Lisaks kehtestati **tsiviilmenetluse seadustiku artikli 214B lõikega 1** (mis oli ette nähtud seaduse 4055/2012 artikliga 7) kohtuliku vahendamine (*δικαστική μεσολάβηση*); vastavalt kõnealusele artiklile võib „*eraõiguslikud vaidlused lahendada ka kohtuliku vahendusmenetluse kaudu. Kohtuliku vahendusmenetluse kasutamine on vabatahtlik ja see võib toimuda enne hagiavalduse esitamist või hagi läbivaatamise ajal*“. Sama artikli lõike 3 viimases lõigus on sätestatud, et „iga huvitatud pool võib tema nimel tegutseva juristi kaudu esitada kirjaliku taotluse asja suunamiseks kohtunik-vahendajale lahendamiseks“. Artiklis on sätestatud ka järgmiselt: „4. Asja menetlev kohus võib igal ajal, olenevalt asjast ja võttes arvesse kõiki asjaolusid, kutsuda pooli üles kasutama kohtulikku vahendusmenetlust oma vaidluse lahendamiseks ning võib samal ajal pooltega kokkuleppel lükata kohtuistungi lühiajaliselt edasi, kuid mitte üle kuue kuu. 5. Kui pooled jõuavad kokkuleppele, koostatakse vahendusmenetluse protokoll. Protokollile kirjutavad alla vahendaja, pooled ja poolte juristid ning protokoll originaal esitatakse vahenduskoha esimese astme kohtu kantseleile. [...] Kui vahendusmenetluse protokoll on esitatud esimese astme kohtu kantseleile ja kui see kinnitab, et pooled on nõustunud nõude olemasoluga, kujutab see protokoll endast täitmisele pööratavat õigust vastavalt tsiviilmenetluse seadustiku artikli 904 lõike 2 punktile c“.

Kohtuliku vahendusmenetluse kulud on reguleeritud väikese sissetulekuga kodanikele õigusabi andmise seadusega (seadus 3226/2004).

Kaks olulist õigusnormi on **tsiviilmenetluse seadustiku artikkel 116A** (sätestati seaduse 4335/2015 artikli 1 lõikega 2), milles märgitakse, et „mis tahes ajal kohtumenetluse käigus ja mis tahes menetluses õhutab kohus [...] valima vahendusmenetlust vaidluse kohtuväliseks lahendamiseks“, ja **tsiviilmenetluse seadustiku artikkel 214C**, milles on sätestatud, et „kohus soovitab pooltel kasutada vahendusmenetlust, kui see oleks asja asjaolusid arvesse võttes asjakohane. Kui kohtu ettepanekuga nõustutakse, lükatakse kohtuistung kolme kuu võrra edasi. Sama kehtib ka juhul, kui pooled ise otsustavad hagi läbivaatamise ajal kasutada vahendusmenetlust“.

Kreekas puuduvad konkreetselt perelepitust reguleerivad õigusaktid ja seega kohaldatakse eespool nimetatud üldisi eeskirju vahendusmenetluse ja kohtuliku vahendusmenetluse kohta.

Eri rahvusest paaride — abielus või kooselus paaride — korral on perekond multikultuurne ning lahutamisel või suhte lõpetamisel võivad tekkida lisaks perekonnasiseste vaidlustega seotud tavapärastele probleemidele (nt vanemlik vastutus, eestkoste, kontakt lapsega, lapse ülalpidamine, abikaasadevahelised varaküsimused) keerulisemad probleemid, nagu piiriülestes asjades lapseröövi probleem. Sellistel juhtudel võib kohaldada eespool nimetatud üldisi eeskirju vahendusmenetluse ja kohtuliku vahendusmenetluse kohta; need on kooskõlas 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 7 lõike 2 punktiga c ja määruse (EÜ) nr 2201/2003 (nn Brüsseli IIa määrus) artikli 55 lõike 2 punktiga e.

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 17/01/2017